

Druga međunarodna naučno-stručna konferencija

MEDIJI I PR

Novinarstvo – kriza profesije

ZAKLJUČCI

Prof. dr Sanja Vlahović, ministarka nauke u Vladi Crne Gore, svečano je otvorila Drugu međunarodnu naučno-stručnu konferenciju Mediji i PR na temu "Novinarstvo - kriza profesije" koja se održava od danas do 15.6. u Bijelom Polju

Konferencija je održana u duhu konstruktivne, stručne, teorijski zasnovane rasprave u kojoj je iz svih aspekata sagledana novinarska profesija, kako u globalnim razmjerama, tako i u regionu. Osnovni zaključak je da novinarstvo jeste u krizi jer razne prepreke i izazovi traju iz vremena tradicionalnog pristupa novinarskoj profesiji i djelovanju medija, a u savremeno doba, nova tehnološka revolucija, novi regulatorni zahtjevi i moderno poimanje medija otvaraju pitanja koja traže odgovore. Preovladao je pristup, da umjesto uopštene rasprave o krizi profesije, treba tražiti uzroke i pojavne oblike krize novinarstva svuda gdje ih ima i pronalaziti rješenja za njihovo prevazilaženje.

Kao do sada prepoznati oblici negativnog uticaja na novinarsku profesiju, u izmjenjenom društvenom i političkom kontekstu, pomenuti su uticaji iz političkih i biznis centara moći, nestajanje masovne publike, a izrazita tendencija fragmentacije, usitnjavanja i segmentacije, problemi generirani iz same profesije kao što je nepoštovanje profesionalnih i etičkih standarda, zanemarivanje solidarnosti i polarizacija po političkoj osnovi, posebno u regionu. Komercijalizacija kao zanemarivanje javnog interesa, posebno u uslovima slabih medijskih tržišta i sve težeg opstanka medija i samih novinara zahtijeva regulatornu i opštu akciju u zaštiti osnovnih principa novinarske profesije. Okolnosti u kojima rade novinari i mediji posebno su otežane neprincipijelnim uticajima vlasnika medija, izdavača, oglašivača i službi za odnose sa javnošću iz političkog i komercijalnog polja. Spora digitalizacija i neadekvatna primjena novih tehnologija, smanjivanje resursa za prikupljanje i obradu informacija, zapošljavanje nedovoljno obrazovanih i za rad u novinarskoj profesiji pripremljenih kadrova, zanemarivanje uloge novinarskih udruženja, netransparentno vlasništvo, dovode profesiju u marginalan položaj.

Ovi uzroci dovode do autocenzure, doprinose da novinari odustaju od istraživačkog novinarstva i bavljenja najvažnijim društvenim temama, a time podrivaju subjektivitet novinara u novinarskoj profesiji. Spajanje zabave i informacija u obliku infotejnmenta, trivijalizacija i banalizacija informisanja, uz „informativnu mećavu“, pojačavaju komercijalizaciju kao oblik pre naglašavanja biznis efekta, a zanemarivanja javnog interesa, što u krajnjoj liniji za posljedicu ima odbacivanje sistema vrijednosti koji je decenijama utemeljen u djelovanju novinara i omalovažavanja publike kao sfere građana.

Sva ova zapažanja ne negiraju činjenicu da, i u veoma složenim uslovima, ima dobrih novinara i doslednih napora medija i medijskih i novinarskih udruženja, da se održi dignitet profesije. Učesnici konferencije su jednoglasni u stavu da je novinar osnovni akter procesa za unapređivanje novinarske profesije, ali da je u tome neophodna podrška svih društvenih aktera i institucija vlasti. Nužan je društveni konsenzus o važnosti novinarske profesije i njenom uticaju na demokratizaciju i ukupan društveni razvoj.

Kao moguće teme naredne međunarodne naučno-stručne konferencije, iskristalisale su se dve teme: novinarstvo i mediji regiona u novom tehnološkom okruženju i pitanje optimalnog oblika vlasništva u medijima.

Bijelo Polje, 15. 06. 2014.

Organizacioni odbor konferencije i
Uređivački odbor časopisa
Media and Communication/
Mediji i komunikacije